

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43343**Nom:** Programes d'intervenció amb familiars i personal d'atenció directa a persones dependents**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual, Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Avaluació i Intervenció psicològica en discapacitats i gent gran	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

DIAZ MARTINEZ AMELIA

MARTI VILAR MANUEL

RESUM

L'assignatura "Programas d'intervenció amb familiars i personal d'atenció directa a persones dependents" consta d'un total de 3.5 crèdits teórico-pràctics. S'impartix en segon curs durant el primer quadrimestre i forma part de l'agrupació d'assignatures que conformen el mòdul "**Evaluació i Intervenció Psicològica en Discapacitats i Persones Majors**".

Amb aquesta assignatura es pretén que l'estudiant rebrà una formació actualitzada en els àmbits d'avaluació i intervenció psicològica en cuidadors de persones dependents, que coneguin els principals models teòrics, les principals estratègies d'avaluació, prevenció i estratègies d'intervenció, així com els últims avanços d'investigació en els dits àmbits.

En resum, amb esta assignatura es pretén la formació avançada i especialitzada en un cos de coneixements conceptuals, procedimentals, tècnics i actitudinals que permeten als professionals desemboïcar-se en l'àmbit de la intervenció amb cuidadors de persones dependents.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Requisits previs: Tindre superat el 60% els continguts de les matèries del primer curs i haver cursat la matèria de formació especialitzada avançada ¿Avaluació i intervenció psicològica en dona i minories socials¿.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials

Capacitat de recerca i de gestió de la informació a través de diferents fonts documentals especialitzades.

Capacitat per exposar en públic amb rigor conceptual i amb l'ús adequat del vocabulari específic de la disciplina.

Capacitat per plantejar i elaborar un treball escrit comprensible, organitzat i coherent.

Capacitat per treballar en equip sobre la base de la col·laboració, respecte per les diferències i resolució negociada de conflictes.

Conèixer i saber aplicar mètodes i tècniques d'anàlisi qualitativa i quantitativa per obtenir, integrar i valorar informació individual, grupal i/o comunitària.

Conèixer i saber identificar els factors psicosocials relacionats amb la promoció del benestar psicològic i social de les persones, dels grups, de les comunitats i de les poblacions en general.

Conèixer i saber organitzar, desenvolupar, adaptar i valorar serveis i programes d'assessorament i intervenció psicosocial d'acord amb les demandes i el context en què s'apliquen.

Conèixer i ser capaç d'identificar recursos, estratègies i tècniques individuals, microsocials i/o macrosocials, aplicades a la intervenció psicològica en àmbits socials.

Dissenyar i gestionar els canals de màrqueting i les activitats logístiques.

Entendre les bases biològiques dels processos psíquics i comportaments tant en el seu funcionament normal com patològic així com els principis i elements bàsics per a l'aplicació de tècniques d'intervenció aplicades a la salut física i mental.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida i autònoma en l'àrea d'estudi de la psicologia de la intervenció social i comunitària.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi de la intervenció psicosocial.

Saber comunicar, en el context de la intervenció psicològica en àmbits socials, les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber justificar, dissenyar, planificar, implementar, avaluar i divulgar plans i programes d'intervenció psicosocial amb diferents objectius, nivells d'acció i destinataris.

Saber seleccionar, dissenyar, adaptar i validar instruments de diagnòstic psicològic i social adaptats als sectors propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'identificar, analitzar i avaluar d'una manera crítica i reflexiva les necessitats, els problemes i les demandes socials de poblacions de risc i interès, propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'implementar i coordinar plans i programes interdisciplinaris i/o interinstitucionals d'intervenció psicosocial.

Ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades amb l'aplicació dels seus coneixements i judicis en l'àmbit de la intervenció psicosocial.

Ser capaç d'utilitzar recursos, estratègies i tècniques d'intervenció individual, microsocia i/o macrosocia per promoure el desenvolupament positiu de les persones, dels grups i de les comunitats i/o per prevenir conductes de risc en els sectors propis de la intervenció psicosocial.

Ser capaç de definir objectius i d'aplicar metes d'intervenció atenent els grups, les poblacions i els contextos on es desenvolupa la intervenció psicosocial.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Marc teòric del cuidador de persones dependents

1 Definicions del terme ¿cuidador¿.

2 Tipus de cuidadors.

3 El procés de convertir-se en cuidador.

4 Models teòrics en l'àmbit de cuidadors de persones dependents.

2. Avaluació de variables rellevants en cuidadors de persones dependents

1. Càrrega o sobrecàrrega del cuidador.

2. Temps lliure.
3. Vida familiar.
4. Àmbit professional i economia.
5. Salut física.
6. Estat emocional.
7. Efectes positius.

3. Programes d'intervenció en familiars i personal d'atenció directa a persones dependents

1. Programes de support.
2. Programes psico-educatius.
3. Programes psico-terapeútics.
4. Programes d'ajuda mútua.
5. Valoració de programes.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	10,00
Teoria-Pràctiques	25,00
Total hores	35,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	5,00

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consistixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'oferixen coneixements. Així mateix, en estes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de manera autònoma diferents aspectes teoricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en estes sessions presencials, els estudiants podran realitzar activitats relacionades amb les pràctiques externes i treball fi de màster.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en busca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe.

Tutories. L'alumne disposa d'un ampli nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera

individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement. Ho orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en este espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'estos mètodes d'aprenentatge, es realitzaran Activitats Complementàries per a complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, Visites, Cinema fòrum.

Activitats Complementàries. Per a complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris, tallers, Visites, Cinema fòrum.

AVALUACIÓ

Avaluació del procés: els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluaran

de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul. Realitzaran exercicis, comentaris de textos i casos pràctics relacionats amb els continguts d'este mòdul fonaments teòrics i metodològics de la intervenció psicològica en àmbits socials. Ponderació màxima 60%.

Avaluació del rendiment: a més de l'avaluació continuada dels treballs teòrics i pràctics de l'estudiant en les diferents matèries del mòdul, l'estudiant en finalitzar el mòdul realitzarà una prova de rendiment sobre el nivell de competències o aprenentatges adquirits en este. Ponderació màxima: 40%

Per a superar l'assignatura serà requisit el lliurament de tots els casos i la superació dels mateixos de 5 sobre 10.

Per a aprovar l'assignatura és imprescindible obtindre un 5 sobre 10 en els dos tipus d'avaluació.

Totes les activitats d'avaluació seran recuperables sempre que siga possible dissenyar una prova d'avaluació que valore l'adquisició dels resultats d'aprenentatge en segona convocatòria.

Davant la realització de pràctiques fraudulentas es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentas a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Díaz, A., Ponsoda, J.M. & Beleña, A. (2020). Optimism as a key to improving mental health in family caregivers of people living with Alzheimer's disease. *Aging and Mental Health*, 24(10), 1662-1670. <https://doi.org/10.1080/13607863.2020.1715342>

European Commission (2021). Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the EU. Employment, Social Affairs & Inclusion. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=es&pubId=8423&furtherPubs=yes>

INE (2022). Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y Situaciones de Dependencia (EDAD) 2020. Instituto Nacional de Estadística. Gobierno de España. https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176782&idp=1254735573175

Roche, R. y Escotorin, P. (Eds). (2017). Cuidar con actitud prosocial. Nuevas propuestas para cuidadores. Madrid: Ciudad Nueva.

Referències complementaries

Bru-Luna, Ll.; Martí-Vilar, M.; Merino-Soto, C.; Salinas-Escudero, G.; Toledano-Toledano, F. (2022). Variables impacting the quality of care provided by professional caregivers for people with mental illness: A systematic review. *Healthcare* (en prensa).

Cejalvo, E.; Martí-Vilar, M.; Merino-Soto, C.; Aguirre-Morales, M.T. (2021). Caring role and psychosocial and individual factors: A systematic review. *Healthcare* 9 (12), 1690. Doi: 10.3390/healthcare9121690.

Cejalvo, E., Martí-Vilar, M., Gisbert-Pérez, J., & Badenes-Ribera, L. (2025). Stress as a Risk Factor for Informal Caregiver Burden. *Healthcare*, 13(7), 731. <https://doi.org/10.3390/healthcare13070731>

Cejalvo, E., Martí-Vilar, M., Gisbert-Pérez, J., & Badenes-Ribera, L. (2025). The CarerQol Instrument: A Systematic Review, Validity Analysis, and Generalization Reliability Study. *Journal of Clinical*

Medicine, 14(6), 1916. <https://doi.org/10.3390/jcm14061916>

Cejalvo, E., Gisbert-Pérez, J., Martí-Vilar, M., & Badenes-Ribera, L. (2024). Systematic review following COSMIN guidelines: Short forms of Zarit Burden Interview. *Geriatric Nursing*, 59, 278-295.

Crespo, M. & López, J. (2006). Intervención con cuidadores. Madrid. Portal Mayores. Informe Portal Mayores. Nº 54.

Crespo, M. & López, J. (2007). El estrés en cuidadores de mayores dependientes. Madrid: Pirámide.

Díaz, A. & Ponsoda, J.M. (2017). Perceived physical health in family caregivers of Alzheimer patients: Mediator variables. *European Journal of Health Research*, 3(1), 5-15.

Encinas-Monge, C., Hidalgo-Fuentes, S., Cejalvo, E., & Martí-Vilar, M. (2024). Interventions to Relieve the Burden on Informal Caregivers of Older People with Dementia: A Scoping Review. *Nursing Reports*, 14(3), 2535-2549. <https://doi.org/10.3390/nursrep14030187>

Herrero, R., Díaz, A., & Zueco, J. (2024). The Burden and Psychological Distress of Family Caregivers of Individuals with Autism Spectrum Disorder: A Gender Approach. *Journal of Clinical Medicine*, 13(10), 2861. <https://doi.org/10.3390/jcm13102861>